

RAE GÜMNAASIUMI ÕPILASUURIMUSTE JA PRAKTILISTE TÖÖDE KOOSTAMISE NING VORMISTAMISE JUHEND

Kehtestatud Rae Gümnaasiumi direktori 11.02.2025 käskkirjaga nr 1-2/25/6.

Sisukord

Saateks	3
Õpilasuuringus ja praktiline töö	3
Õpilasuuringu ja praktilise töö eesmärk	4
Õpilasuuringu ja praktilise tööga seotud rollid	4
Õpilasuuringu ja praktilise töö ajakava	5
Õpilasuuringu ülesehitus	7
Praktilise töö kirjaliku kokkuvõtte ülesehitus	9
Õpilasuuringu ja praktilise töö vormistusnõuded	10
Akadeemiline ausus	11
Õpilasuuringu ja praktilise töö kaitsmise kord	11
Õpilasuuringu ja praktilise töö hindamine	12
Tööde säilitamine	13
Kasutatud allikate loetelu	14
Lisa 1. Tiitellehe näidis	15
Lisa 2. Juhendaja hindamistabel	16
Lisa 3. Retsensendi hindamistabel	19
Lisa 4. Vaatleja (hindamiskomisjoni esindaja) hindamistabel	21

Saateks

Õpilasuurimuse või praktilise töö sooritamine on üheks gümnaasiumi lõpetamise tingimuseks ([Gümnaasiumi riiklik õppekava § 18 lg 4](#)).

Käesolev juhend toetab õppijat õpilasuurimuse või praktilise töö koostamisel ja vormistamisel ning annab juhised õppija juhendajale, töö retsensendile ning hindamiskomisjonile.

Juhendis kasutatakse lühendit UPT = uurimis- ja praktiline töö.

Õpilasuurimus ja praktiline töö

Õpilasuurimus on õppija või õppijate poolt Rae Gümnaasiumi õppekava raames ette valmistatud kirjalik töö.

Õpilasuurimuse olemus ja komponendid:

- põhjendab probleemivalikut;
- annab ülevaate uurimuse taustast;
- püstitab uurimisküsimuse(d);
- põhjendab meetodi valikut;
- kajastab andmeid ja tõendusmaterjali kogumist;
- kirjeldab tulemusi ning esitab tulemuste analüüsi;
- sisaldab järeldusi ja kokkuvõtet;
- sisaldab kasutatud allikate loetelu;
- sisaldab resümeed eesti ja võõrkeeles.

Õpilasuurimus on algupärane, objektiivne ja süsteemne ning uurimuse tulemused on tõendatavad, mõtestatud ja selgitatud. Õpilasuurimus kajastab õpilase uurimistulemusi ja seisukohti ning ei piirdu üksnes refereerimisega.

Praktiline töö on õppija või õppijate poolt õppekava raames loodud teos, õpilasfirma, tehnoloogiline lahendus, õppematerjal või projekt ja selle kirjalik kokkuvõte. Kirjalik kokkuvõte avab praktilise töö tausta, lähtealused ja eesmärgid ning kirjeldab kontseptuaalset lahendust, töö aktuaalsust, tööprotsessi ja töö tulemust.

Õpilasuurimus ja praktiline töö koostatakse eesti keeles.

Õpilasuuringuse ja praktilise töö eesmärk

Õpilasuuringuse ja praktilise töö ettevalmistamisel ja hindamisel on eesmärgiks õppija loova eneseväljenduse, koostöö ja iseseisvalt töötamise oskuse arendamine ning järgmiste oskuste omandamine:

- 1) uuritava probleemi või loodava praktilise töö kohta taustinformatsiooni ja andmete kogumise ja analüüsimise oskus;
- 2) teoreetiliste teadmiste praktilise rakendamise oskus;
- 3) töö eesmärgi ja probleemile vastavate uurimisküsimuste sõnastamise ning sobiva meetodi ja analüüsivahendite valimise ja rakendamise oskus;
- 4) tegevuse ajalise kavandamise ja kavandatu järgimise oskus;
- 5) teadusteksti koostamise (eelkõige õpilasuuringuse puhul) oskus;
- 6) oma tegevuse ja töö analüüsimise oskus;
- 7) töö korrektse vormistamise oskus;
- 8) kokkuvõtte ja resümee koostamise oskus;
- 9) töö kaitsmise oskus (Vabariigi Valitsus, 2011).

Õpilasuuringuse ja praktilise tööga seotud rollid

Õppija. Valib esmase teema või probleemipüstituse ning juhendaja. Vastutab töö etappide õigeaegse täitmise eest vastavalt UPT koordinaatori sätestatud tähtaegadele ning juhendajaga kokku lepitud ajakavale. Esitab õppeinfosüsteemis Studium avalduse uurimistöö või praktilise töö kaitsmiseks.

Juhendaja. Toetab õppijat teema ja uurimisküsimuse/hüpoteesi täpsustamisel. Suunab allikate ja materjalide valikul. Kontrollib ajakavast kinnipidamist. Kinnitab õppeinfosüsteemis Studium töö kaitsmisele lubamise. Aitab õppijat töö kaitsmise ettevalmistamisel. Hindab tööd ja tööprotsessi hindamisjuhendi järgi (Lisa 2). Mitme õppija koostöös valmiva õpilasuuringuse või praktilise töö korral on õppijatel ühine juhendaja.

Väline juhendaja/konsultant. Töö spetsiifilisuse või erialase asukoha/vahendite ligipääsetavuse tõttu võib õppija soovil ja eestvedamisel juhendamist toetada ka isik, kes ei ole Rae Gümnaasiumis tegutsev haridustöötaja. Väline juhendaja ei asenda juhendaja rolli, vaid toetab seda. Vastutav juhendaja on kooli töötaja (Vabariigi Valitsus, 2011). Väline juhendaja võib külalisena osaleda töö kaitsmisel.

Retsensent. Rae Gümnaasiumis tegutsev õpetaja, kes määratakse UPT koordinaatori poolt hiljemalt 1 kuu enne kaitsmise tähtaega. Retsensent annab tööle hinnangu vastavalt hindamisjuhendile enne kaitsmist koos kirjalike kommentaaride ja küsimustega (Lisa 3).

Retsensioonis antud hinnang ei ole töö lõpphinne, see kujuneb kaitsmise ning hindamiskomisjoni töö käigus.

Hindamiskomisjon. Koosneb juhendajast, retsensendist ja ühest UPT koordinaatori määratud Rae Gümnaasiumi õpetajast (vaatleja, komisjoni esimees), kes loevad läbi esitatud töö ja kujundavad vastavalt hindamisjuhenditele töö hinde (Lisad 2-4). Tööde tulemused protokollitakse ja kantakse komisjoni esimehe poolt Stuudiumi päevikusse „Õpilasuuringute ja praktiline töö“. Silmapaistva töö korral võib hindamiskomisjon premeerida tööd kiitusega, mis märgitakse ära protokollis ja päevikus hinde kommentaarina.

UPT koordinaator. Toetab ja koordineerib juhendajate, retsensentide ja hindamiskomisjonide tegevust. Korraldab kaitsmise läbiviimist ja suunab hindamiskomisjonide tegevust. On õpilasuuringute ja praktilise töö koostamise ja vormistamise juhendi ning hindamisjuhendite põhiliseks koostajaks. Informeerib õppijaid õpilasuuringute ja praktilise tööga seotud võimalustest, ootustest ning kohustustest.

Õppejuht. Juhib õpilasuuringute ja praktilise töö korraldust. Toetab ning suunab UPT koordinaatori tegevust.

Koolijuht. Kinnitab käskkirjaga juhendi, ajakava (sh korduskaitsmise), hindamiskomisjonid ja nende koosseisud.

Õpilasuuringute ja praktilise töö ajakava

Õpilasuuringute või praktilise töö kaitsmist kaitstakse hiljemalt G3 aasta õppeperioodi lõpuks (Rae Gümnaasium, 2024). Üldjuhul esitatakse uurimis- ja praktilise töö kaitsmisele G2 või G3 aastal ning kaitsmised toimuvad aastas kahel korral.

Arvestuslikult kulub uurimis- ja praktilise töö koostamisele, vormistamisele ning kaitsmisele kokku 21 õppenädalat (Tabel 1).

Töö erinevate etappide läbimine vastavalt koordinaatori sätestatud tähtaegadele ning juhendajaga kokku lepitud ajakavale on õppija isiklik vastutus, kuid seda toetab ja kontrollib juhendaja (Tabel 2).

Ajakava teema valikust kuni töö kaitsmiseni

Tabel 1: Õpilasuuringuse ja praktilise töö ajakava. Kokku 21 õppenädalat.

Variant A	september - märts
Variant B	aprill - november

Tabel 2: Õpilasuuringuse ja praktilise töö tegevuste etapid.

Töö etapp	Etapi algus	Tegevus
I etapp	1. nädal: <i>september</i> või <i>aprill</i>	Esmane teema püstitus ja valik.
		<ul style="list-style-type: none"> • Teema- ja probleemipüstituse täpsustamine. • Õpilasuuringuse või praktilise töö avalduse esitamine Stuudiumis. • Juhendaja kinnitus avaldusele.
II etapp		<ul style="list-style-type: none"> • Taustainfo ja allikate kogumine. • Praktilise tööga seotud uurimuslik ja organisatoorne tegevus.
		Materjali kirjalik süntees ja metoodika väljatöötamine (eelkõige õpilasuuringuse puhul).
III etapp (uurimistö)		<ul style="list-style-type: none"> • Andmete kogumine ja analüüs. • Töö kokkupanek ja vormistamine (toetab valikkursus "Kirjaliku töö vormistamine").
III etapp (praktiline töö)		<ul style="list-style-type: none"> • Praktilise tööga seotud tegevus ning selle dokumenteerimine (sh tõendusmaterjali kogumine). • Praktilise töö kokku kirjutamine ja vormistamine (toetab valikkursus "Kirjaliku töö vormistamine").
IV etapp	19. nädal	<ul style="list-style-type: none"> • Töö esitamine retsensendile (2 nädalat enne kaitsmist). • Retensiooni tagastamine õppijale (1 nädal enne kaitsmist).
		Ettevalmistus töö kaitsmiseks: <ul style="list-style-type: none"> • nt posterettekande vormistamine; • retsensendi küsimustele vastamine.

V etapp	21. nädal <i>märts või november</i>	Tööde avalik kaitsmine Rae Gümnaasiumi Talentide Festivalil.
		Hindamiskomisjoni töö: <ul style="list-style-type: none"> • hinde otsustamine; • negatiivsele tulemusele sooritatud töö(de) suunamine töö täiendamisele ja/või määramine korduskaitsmisele; • tulemuste protokollimine; • tulemuste sisestamine õppeinfosüsteemi (päevik "Õpilasuuring ja praktiline töö").
(VI) etapp	25. nädal	Tööde korduskaitsmine. Korduskaitsmisel osaleb õppija ja hindab esialgne hindamiskomisjon. Vajadusel võib koordinaator kaasata teisi Rae Gümnaasiumi töötajaid.

Õpilasuuringu ülesehitus

Sissejuhatus annab ülevaate uurimistöö taustast ja kontekstist, püstitab uurimisküsimuse ning tõstatab esmase hüpoteesi, põhjendab teema ajakohasust, olulisust ning õppija huvi teema vastu. Sissejuhatus sisaldab kasutatud andmete ja uurimismetoodika lühikirjeldust.

Abistavad küsimused sissejuhatuse koostamiseks. Kuidas töö autor jõudis valitud teemani? Miks on valitud teema aktuaalne? Millist probleemi soovib töö autor tööga lahendada? Millisele taustauuringule töö tugineb? Mis on töö eesmärk? Millistele uurimisküsimustele otsitakse vastuseid? Millist hüpoteesi soovitakse kinnitada või ümber lükata?

Teoreetiline taust annab ülevaate õppija kogutud ja kasutatud andmetest ning materjalidest. Teoreetiline taust põhjendab ja toetab õppija poolt püstitatud uurimisküsimust. Taustainformatsioon sisaldab kasutatud ja kogutud allikate põhjendust, võrdlust ning analüüsi. Kasutatud andmed on ajakohased, usaldusväärsed ning teemale vastavad ning on välja toodud kasutatud allikate loetelus, kasutades seejuures ühtset ning korrektset viitamistiili. Kaheldava usaldusväärsusega allikate kasutamise korral on nende valik põhjendatud.

Soovitused teoreetilise osa kirjutamiseks. Kirjutada välja märksõnad, mille kohta otsida taustinformatsiooni. Järgmiste allikateni suunavad ka teadusartiklite kasutatud allikate loetelu. Uurida, kas valitud probleemi on eelnevalt uuritud, mille tulemusi saab tutvustada teoreetilises osas.

Metoodika annab ülevaate õppija meetodist uurimisküsimusele lähenemisel, tuginedes seejuures teoreetilisele taustale. Metoodika on põhjendatud ning originaalne või uudsetl rakendatud.

Soovitused metoodika osa kirjutamiseks. Kuidas valiti töö valim? Kes kuulusid valimisse? Kuidas nägi välja protseduur? Kas ja millist mõõtmisvahendit kasutati?

Analüüs/tulemused rakendab õppija valitud metoodikat uurimisküsimuse lahendamisel ning esitleb, võrdleb ning töötleb tulemusi. Analüüsi osana annab õpilane hinnangu tulemuste õigsuse kohta ning kirjeldab metoodika rakendamise käigus esinenud probleeme ja lahendusi.

Soovitused analüüsi kirjutamiseks. Anda hinnang, kas töö eesmärk sai täidetud. Vastata ükshaaval püstitatud uurimisküsimustele/hüpoteesile.

Kokkuvõte kajastab analüüsi tulemusi ja nende vastavust sissejuhatuses püstitatud eesmärkidele uurimisküsimustele/hüpoteesidele. Esitab saadud tulemuse põhjal järeldusi ning uurimise tulemusel kerkivaid edasisi küsimusi või potentsiaalseid alternatiivseid lähenemisi.

Soovitus kokkuvõtte kirjutamiseks. Kui „võõras“ lugeja loeb läbi töö sissejuhatus ja kokkuvõtte, siis peaks tal olema pilt selge, millest töö räägib.

Kasutatud allikate loetelu sisaldab kõiki uurimistöö jooksul kasutatud materjale, ühtses viitamisstiilis. Kasutatud allikate loetelu toetab tekstisisene või tekstialune viitamine kõigile uurimistöös kasutatud allikatele. Kõige tüüpilisemad viitamisstiilid on APA ja MLA (Tartu Ülikool). Õppija võib valida ka muu viitamisstiili.

APA viitamisstiil <https://sisu.ut.ee/viitamiseabc/apa-viitamisstiil/>

MLA viitamisstiil <https://sisu.ut.ee/viitamiseabc/mla-stiil/>

Resüme on töö kokkuvõte õppija Rae Gümnaasiumis õpitavas võõrkeeles. Resüme sisaldab töö tõlgitud pealkirja ja terviklikku ülevaadet. Resüme ei ole pikem kui 2 lk.

Lisas võivad olla välja toodud muud õppija(t)e koostatud või kasutatud andmed, sealhulgas illustratiivne ja protsessi dokumenteeriv visuaalne materjal. Lisas leitavatele andmetele viidatakse teksti põhiosas.

Õpilasuuringuse minimaalne sõnade arv ei ole määratud. Töö kaitsmisele ja hindamisele esitamise eelduseks on, et töö on terviklik – s.t. kõik uurimistöö kirjaliku töö osad on olemas ja selgelt leitavad ning proportsionaalses tasakaalus sõltuvalt töö iseloomust.

Soovituslik sisulise töö maht (v.a. tiitelleht, sisukord, graafikud, pikemad tsitaadid ja visuaalne abi) on 12–15 lk.

Praktilise töö kirjaliku kokkuvõtte ülesehitus

Praktilise töö kirjalik kokkuvõte on õppija või õppijate kirjutatud ülevaade praktilise töö käigus läbi viidud tegevusest.

Kirjalik kokkuvõte sisaldab teema- või eesmärgipüstistust, tutvustab ja põhjendab praktilise töö väljundi olemust ja vormi, kajastab andmete, tõendusmaterjali ja/või taustainformatsiooni kogumist, kirjeldab ja dokumenteerib praktilise töö käiku, analüüsib ja hindab töö tulemusena valminud praktilist väljundit ning sisaldab kasutatud allikate loetelu.

Õppijate koostöös valmiva praktilise töö puhul on eelduseks, et kirjalik kokkuvõte valmib õppijate koostöös ning kajastab iga õppija tööjaotust ja -käiku. Koostöös valmiva praktilise töö kaitsmine toimub kollektiivselt.

Teema- või eesmärgipüstitus selgitab sissejuhatuses praktilise töö vormi, olemust ning soovitud väljundit. See on spetsiifiline, selgelt arusaadav ja eristatav ning realistlik, arvestades selleks võimaldatud ressursse ning ajakava. Samuti on põhjendatud püstitatud teema või eesmärgi ajakohasust, olulisust ja seost õppija isikliku tausta, oskuste, huvi või aspiratsioonidega.

Teoreetiline taust annab ülevaate õppija kogutud ja kasutatud andmetest ning materjalidest. Taust põhjendab ja toetab õppija poolt püstitatud eesmärgi ning praktilise töö väljundi olemust. Taustainformatsioon sisaldab kasutatud ja kogutud allikate põhjendust, võrdlust ning analüüsi.

Teoreetilist tausta puudutava kirjaliku kokkuvõtte osad on pealkirjastatud teemakohaselt.

Tööprotsess kirjeldab praktilise töö käiku. See annab selge ja tervikliku ülevaate praktilise töö käigus läbi viidud tegevustest, sisaldab konkreetset ajakava ning dokumentatsiooni ja tutvustab tööprotsessi tulemusena valminud lahendust.

Tööprotsess on sõltuvalt praktilise töö olemusest jaotatud pealkirjastatud osadeks.

Analüüs kajastab õppija hinnangut praktilise töö käigule ja lõpptulemusele, seejuures selle vastavust püstitatud eesmärgile. Analüüsis on rakendatud taustainformatsioonis kasutatud ja kogutud allikaid ning põhjendab õppija antud hinnangut objektiivselt. Praktilises töös püstitatud eesmärgi terviklik või edukas läbimine õppija hinnangu kohaselt ei ole nõutav ning antud hinnangut ei võeta arvesse praktilise töö hinde kujundamisel.

Kokkuvõte kajastab analüüsi tulemusi ja nende vastavust sissejuhatuses püstitatud eesmärkidele. Esitab saadud tulemuste põhjal järeldusi ning edasisi küsimusi või potentsiaalseid alternatiivseid lähenemisi.

Kasutatud allikate loetelu sisaldab kõiki kirjaliku töö koostamise jooksul kasutatud materjale, mis on esitletud ühtses viitamisstiilis. Kasutatud allikate loetelu toetab tekstisisene või tekstialune viitamine kõigile töös kasutatud allikatele.

Resüme on töö kokkuvõtte õppija Rae Gümnaasiumis õpitavas võõrkeeles. Resüme sisaldab töö tõlgitud pealkirja ja terviklikku ülevaadet. Resüme ei ole pikem kui 2 lk.

Lisas võivad olla välja toodud muud õppija(t)e koostatud või kasutatud andmed, sealhulgas illustratiivne ja protsessi dokumenteeriv visuaalne materjal. Lisas leitavatele andmetele võib viidata teksti põhiosas.

Praktilise töö kirjaliku kokkuvõtte minimaalne lehekülgede arv ei ole määratud. Praktilise töö esitamise eelduseks on, et töö on terviklik – s.t. kõik praktilise töö kirjaliku töö osad (teemapüstitus, taustainformatsioon, tööprotsess, analüüs) on adekvaatses mahus töös välja toodud ning selgelt leitavad. Soovituslik sisulise töö maht (*v.a. tiitelleht, sisukord, graafikud, pikemad tsitaadid ja visuaalne abi*) on 8–12 lk.

Õpilasuuringute ja praktilise töö vormistusnõuded

Õpilasuuringute ja praktilise töö kirjaliku kokkuvõtte vormistust arvestatakse töö hindamisel. Nõutav on, et kõik töö osad on selgelt ning korrektselt järjestatud, pealkirjastatud ja tähistatud.

Enne töö esitamist tuleb veenduda, et töö on tiitelleht (*näidis Lisa 1*), sisukord, võõrkeelne resüme ning kasutatud kirjanduse loetelu.

Tiitelleht sisaldab kooli nime, töö koostanud õppija või õppijate nimesid, õpigruppi, töö pealkirja, juhendaja(te) nime ja töö esitamise kohta (Jüri) ning aastat.

Sisukorras on välja toodud kõik töö osad vastavate leheküljenumbritega, ka alapealkirjad. Tiitellehel leheküljenumbrit ei näidata.

Õpilasuuringute ja praktilise töö üldine vormistusstiil on akadeemiline ja **läbivalt ühtne**. Soovitav on lähtuda allpool toodud vormistusnõuetest:

- Tähemärgi suurus ja font: *Arial 11* või *Times New Roman 12*
- Töö reavahe (*line spacing*) 1,5, sisukorras ja kirjanduse loetelus 1,0.
- Korrastatud veerg (*justified*), lõikude vahel tühi rida. Taandrida ei kasutata.

- Tekstis esiletõstmist vajavaid sõnu või lauseid võib vormindada paksus (*Bold*) või kaldkirjas (*Italic*).
- Kõik töö leheküljed, alates tiitellehest nummerdatakse. Tiitellehel leheküljenumbrit ei näidata.
- Kõikide peatükkide, sissejuhatuse, kokkuvõtte, kasutatud allikate loetelu pealkirjad on vormindatud ühtses stiilis ning algavad uult lehelt. Alapealkirjad järgnevad peatükile.
- Pealkirjad on joondatud vasakule ja nummerdatud (välja arvatud sisukord, sissejuhatus, kokkuvõte ja kasutatud allikate loetelu).
- Tabelid, joonised, fotod jms on nummerdatud eraldi ja selgitavalt pealkirjastatud. Tabeli number ja pealkiri kirjutatakse tabeli kohale. Joonise, foto jms number ja pealkiri kirjutatakse alla. Tekstis on nendele viidatud.
- Viitamisel on rakendatud korrektselt ja läbivalt üht akadeemilist viitamisstiili, seejuures kas tekstisisest või tekstialust viitamist. Juhinduda võib APA või MLA viitamisnõuetest.
- Kasutatud allikad on loetelus tähestikulises järjekorras ning vormistatud läbivalt ühtses akadeemilises viitamisstiilis.

Viitamisstiilid (Tartu Ülikool)

- *APA viitamisstiil* <https://sisu.ut.ee/viitamiseabc/apa-viitamisstiil/>
- *MLA viitamisstiil* <https://sisu.ut.ee/viitamiseabc/mla-stiil/>

Akadeemiline ausus

Õpilasuuringute ja praktilise töö kirjalik tekst (v.a. tsitaadid) valmib terves mahus tööd teostava õppija või õppijate poolt. Kui juhendaja või hindamiskomisjonil on põhjendatud kahtlus plagiaadi, kõrvalise autori, tekstiloova tarkvara või muu seesuguse vahendi rakendamise suhtes teksti või muu tööga seotud materjali loomisel, mille eeldatavaks autoriks on õppija, teatab ta sellest õppejuhti enne töö hindamist. Plagiaadi esinemisel tööd positiivsele tulemusele ei hinnata (Vabariigi Valitsus, 2011; Rae Gümnaasium, 2024).

Õpilasuuringute ja praktilise töö kaitsmise kord

Õpilasuuringute ja praktiliste tööde kaitsmine toimub Rae Gümnaasiumi Talentide Festivalil. Kaitsmisel esitlevad õppijad koostatud tööd kaasõppijatele, õpetajatele ja muudele külalistele, seejuures hindamiskomisjoni liikmetele.

Töö õigeaegse esitamise eest kaitsmisele vastutab õppija.

Kaitsmine toimub kooli aatriumis, posterettekande vormis, kuid õppijaid julgustatakse kasutama mistahes meediumi, mis töö sisu ning olemust kõige efektiivselt edastab. Hindamiskomisjoni roll on pärast õppija ära kuulamist esitada küsimusi tööprotsessi kohta ning hinnata üldiselt õppija pädevust töö tutvustamisel, esitlemisel ning hindamiskomisjoni püstitatud küsimuste vastamisel.

Korduskaitsmine

Negatiivsele tulemusele kaitstud töö, kaitsmisele mitteilmumise, tähtjast hiljem esitatud töö või õppija(te) esitatud apellatsioonipalve korral võib töö suunata korduskaitsmisele. Korduskaitsmisele suunamise otsuse teeb UPT koordinaator või õppejuht. Õpilasuuringute ja praktilise töö korduskaitsmine toimub ettekande vormis, mida võivad toetada õppijate ette valmistatud slaidid või muu visuaalne abimaterjal.

Õpilasuuringute ja praktilise töö hindamine

Õpilasuuringute ja praktilise töö hindamiseks viiakse läbi retsenseerimine ja kaitsmine. Hindamisel võetakse muu hulgas arvesse juhendaja hinnang õpilase tegevusele õpilasuuringute või praktilise töö ettevalmistamisel. Hinnatakse peatükis „Õpilasuuringute ja praktilise töö eesmärk“ oskuste omandamist. (Vabariigi Valitsus, 2011)

Õpilasuuringute hinnatakse eristavalt. Gümnaasiumi lõpetamiseks tuleb õpilasuuringute või praktiline töö sooritada rahuldavale tulemusele (Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus, 2010).

Hindamisel kasutatakse hindamisjuhendeid (Lisad 2-4). Maksimum punktide summad on: juhendaja 35, retsensent 30, vaateleja 5. Retsendi punktide arv dubleeritakse. Töö maksimum tulemus on 100 punkti.

90-100 punkti on hinne „5“

75-89 punkti on hinne „4“

50-74 punkti on hinne „3“

Tööd hindab hindamiskomisjon, kuhu kuulub töö juhendaja, retsensent ning kolmas Rae Gümnaasiumi töötaja (vaateleja ja komisjoni esimees). Õpilasuuringute või praktilise töö hinne kujuneb komisjoniliikmete konsensusliku otsuse läbi. Komisjoni liikmel on hinde otsustamisel õigus teha põhjendatud ettepanek teiste liikmete punktide suurendamiseks või vähendamiseks.

Kui hindamiskomisjon ei saavuta hinde osas üksmeelset kokkulepet, võib hindamiskomisjoni arutellu kaasata õppejuhi või UPT koordinaatori.

Tulemused protokollitakse etteantud vormile ja kantakse Stuudiumi päevikusse "Õpilasuuringud ja praktiline töö" hiljemalt kolm päeva pärast kaitsmist (soovitavalt kaitsmisega samal päeval).

Apelleerimine

Juhul kui õppija pole töö hindega nõus, on tal õigus esitada kirjalik apellatsioon hindamiskomisjoni esimehele (vaatlejale) kahe tööpäeva jooksul alates hinde avalikustamisest Stuudiumis. Hindamiskomisjoni esimees vastab apellatsioonile viie tööpäeva jooksul. Punktisumma võib tõsta kõrgemaks või jätta samaks, kuid mitte madalamaks.

Tööde säilitamine

Õpilasuuringud ja praktilised tööd ning protokollid kogutakse ning säilitatakse kooli elektroonilises arhiivis kuni kaks aastat pärast õppija lõpetamist.

Kasutatud allikate loetelu

Rae Gümnaasium. (2024). *Rae Gümnaasiumi õppekava*. Vaadatud 4.02.2025.
https://rae.edu.ee/sites/rae.edu.ee/files/2025-01/Rae%20Gümnaasiumi%20õppekava%202024_2025.pdf

Tartu Ülikooli kodulehekülg (2025). Vaadatud 4.02.2025.
<https://sisu.ut.ee/viitamiseabc/kasutatud-allikate-loetelu/>

Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus (2010). Vaadatud 6.02.2025
<https://www.riigiteataja.ee/akt/126042024012>

Vabariigi Valitsuse 6. jaanuari 2011. a määrus nr 2 (2011). Vaadatud 4.02.2025.
<https://www.riigiteataja.ee/akt/108032023006>

Vabariigi Valitsuse 12. oktoobri 2011. a määrus nr 62 (2011). Vaadatud 4.02.2025.
<https://www.riigiteataja.ee/akt/103092013014>

Rae Gümnaasium

Joosep Võrno, Mari Palu

G0õp

**RAE GÜMNAASIUMI ÕPILASUURIMUSTE NING
PRAKTILISTE TÖÖDE KOOSTAMISE JA VORMISTAMISE
JUHEND**

Juhendaja(d): Rae Gümnaasiumi õpetajad

Jüri 2025

Lisa 2. Juhendaja hindamistabel

Juhendaja nimi:

Õppija nimi:

Õpigrupp:

Töö pealkiri:

	Tõsised puudujäägid (0-1 punkti)	Vajab täiendamist (2-3 punkti)	Kõik vajalik olemas (4-5 punkti)	Kommentaar
Töö teema- ja eesmärgipüstitus. Uurimisküsimuste sõnastamine ning meetodi ja analüüsivahendite valik.	Puudub uurimisküsimus, ei ole sõnastatud töö eesmärgid ja/või meetodi valikut. VÕI Töö lähtub minimaalselt sõnastatud uurimisküsimusest ja eesmärkidest.	Töös on sõnastatud uurimisküsimus ja eesmärgid. Kajastub meetodi valik. Töös võib esineda minimaalset kõrvalekaldumist töös sõnastatud eesmärkidest, uurimisküsimustest või meetoodilisest lähenemisest.	Sõnastatud on sobilik uurimisküsimus ja töö eesmärgid. Välja on toodud uurimismeetod ning selle valikut on põhjendatud/analüüsitud.	
Taustinformatsiooni ning andmete kogumine, analüüs ja süntees.	Töö ei tugine usaldusväärsetel allikatel või ei ole neid töös asjakohaselt rakendatud. Kogutud andmed ei ole usaldusväärsed.	Töös on kasutatud allikaid, mille valikut on põhjendatud. Kogutud andmed on loogilised.	Töö tugineb allikatele. Allikaid on rakendatud piisavas mahus ning need on akadeemilised, teemakohased ja usaldusväärsed. Kogutud andmed on usaldusväärsed.	
Teoreetiliste teadmiste praktiline rakendamine.	Uurimuslik töö piirdub refereerimisega. Praktiline töö tugineb minimaalselt töös kajastuval teoreetilisel taustal.	Töö praktiline või analüütiline osa on seotud teoreetilisel eeltööl.	Töö praktiline või analüütiline osa tugineb teoreetilisel eeltööl. Töö järeldused tuginevad objektiivsel analüüsil.	

<p>Akadeemilise teksti koostamise oskus. Stiil, vormistus ja õigekiri.</p>	<p>Töös on kasutatud peamiselt argiväljendeid. Teemaalast sõnavara ei kasutata või kasutatakse valesti. Töö ei ole vormistatud korrektselt.</p>	<p>Töös on kasutatud neutraalset ja objektiivset keelt. Töö õigekiri ei takista tekstist arusaamist. Vormistamine lähtub enamasti akadeemilise töö vormistamise nõuetest.</p>	<p>Töös on kasutatud akadeemilist stiili ja teemale vastavat spetsiifilist sõnavara. Õigekiri on korrektne ning töö on vormistatud läbivalt vastavalt akadeemilise töö vormistuslikele nõuetele.</p>	
<p>Töö kompleksus. Kokkuvõtte ja resümee koostamine.</p>	<p>Töö ei ole terviklik. Esineb puudusi töö põhiosades. Tööl puudub võõrkeelne resümee.</p>	<p>Kõik töö põhiosad on töös välja toodud loogilises järjekorras. Mõne töö osa maht võib olla piiratud.</p>	<p>Kõik töö põhiosad on töös sobivas mahus ja loogilises järjekorras välja toodud. Tööle on lisatud võõrkeelne resümee.</p>	
<p>Tegevuse kavandamine ja kavandatu järgimine.</p>	<p>UPT läbimise jooksul on õppija panustanud minimaalselt seatud eesmärkide saavutamise nimel töötamisele. Tööst ei kajastu, et teemaga seonduvad ega üldised teadmised oleksid märgatavalt täienenud.</p> <p>Eesmärkidest ja tähtaegadest ei ole kinni peetud. Juhendaja suuniseid ja soovitusi ei ole arvestatud.</p>	<p>UPT läbimise jooksul on õppija töötanud omale seatud eesmärkide nimel. Läbi uurimistegevuse on õppija täiendanud oma üldiseid teadmiseid ja oskuseid.</p> <p>Juhendaja ja õppija(te) vahel seatud tähtaegadest ja kokkulepetest on enamasti kinni peetud.</p>	<p>UPT läbimise jooksul on õppija seadnud omale realistlikke kuid ambitsioonikaid eesmärke. Läbi uurimistegevuse on õppija täiendanud oma uurimistööga seotud oskuseid ning teemaalaseid teadmisi.</p> <p>Juhendaja ja õppija(te) vahel seatud tähtaegadest ja kokkulepetest on kinni peetud.</p>	
<p>Töö esitlemine kaitsmisel.</p>	<p>Antakse teemaga seonduv ettekanne, mis käsitleb mõnda tööga seotud aspekti. Abimaterjali kasutatakse minimaalselt või eesmärgipäratult.</p>	<p>Töö olulisimates osadest antakse enamasti teemakohane ülevaade, kasutades toetavat materjali .</p> <p>Küsimustele vastamine on asjakohane, vastused on põhjendatud ja seotud teemaga.</p>	<p>Töö olulisimatest osadest antakse teemakohane ja ladus ülevaade, ettekannet toetab korrektselt koostatud, selge ja eesmärgipärane abimaterjal.</p>	

	Küsimustele vastamisel ei tugineta uurimistöole, esineb vasturääkivusi ja teema/valdkonna mõistmine on puudulik.		Küsimustele vastamine on asjakohane, vastused on põhjendatud ja tööga seotud.	
--	--	--	---	--

Maksimaalne juhendaja poolt antav punktide summa on 35 punkti.

Tulemus:

Lisa 3. Retsensendi hindamistabel

Retsensendi nimi:

Õppija nimi:

Õpigrupp:

Töö pealkiri:

	Tõsised puudujäägid (0-1 punkti)	Vajab täendamist (2-3 punkti)	Kõik vajalik olemas (4-5 punkti)	Kommentaar
Töö teema-, ja eesmärgipüstitus. Uurimisküsimuste sõnastamine ning meetodi ja analüüsivahendite valik.	Puudub uurimisküsimus/hüpotees, ei ole sõnastatud töö eesmärgid ja/või meetodi valikut. VÕI Töö lähtub minimaalselt sõnastatud uurimisküsimusest/hüpoteesist ja eesmärkidest.	Töös on sõnastatud uurimisküsimus/hüpotees ja eesmärgid. Kajastub meetodi valikut. Töös võib esineda minimaalset kõrvalekaldumist töös sõnastatud eesmärkidest, uurimisküsimustest/hüpoteesist või meetoodilisest lähenemisest.	Sõnastatud on sobilik uurimisküsimus/hüpotees ja töö eesmärgid. Välja on toodud uurimismeetod ning selle valikut on põhjendatud/analüüsitud.	
Taustinformatsiooni ning andmete kogumine, analüüs ja süntees.	Töö ei tugine usaldusväärsetel allikatel või ei ole neid töös asjakohaselt rakendatud. Kogutud andmed ei ole usaldusväärsed.	Töös on kasutatud allikaid, mille valikut on põhjendatud. Kogutud andmed on loogilised.	Töö tugineb allikatele. Allikaid on rakendatud piisavas mahus ning need on akadeemilised, teemakohased ja usaldusväärsed. Kogutud andmed on usaldusväärsed.	
Teoreetiliste teadmiste praktiline rakendamine.	Uurimuslik töö piirdub refereerimisega. Praktiline töö tugineb minimaalselt töös kajastuval teoreetilisel taustal.	Töö praktiline või analüütiline osa on seotud teoreetilisel eeltööl.	Töö praktiline või analüütiline osa tugineb teoreetilisel eeltööl. Töö järeldused tuginevad objektiivsel analüüsil.	

<p>Akadeemilise teksti koostamise oskus. Stiil, vormistus ja õigekiri.</p>	<p>Töös on kasutatud peamiselt argiväljendeid. Teemaalast sõnavara ei kasutata või kasutatakse valesti. Töö ei ole vormistatud korrektselt.</p>	<p>Töös on kasutatud neutraalset ja objektiivset keelt. Töö õigekiri ei takista tekstist arusaamist. Vormistamine lähtub enamasti akadeemilise töö vormistamise nõuetest.</p>	<p>Töös on kasutatud akadeemilist stiili ja teemale vastavat spetsiifilist sõnavara. Õigekiri on korrektne ning töö on vormistatud läbivalt vastavalt akadeemilise töö vormistuslikele nõuetele.</p>	
<p>Töö kompleksus. Kokkuvõtte ja resümee koostamine.</p>	<p>Töö ei ole terviklik. Esineb puudusi töö põhiosades. Tööl puudub võõrkeelne resümee.</p>	<p>Kõik töö põhiosad on töös välja toodud loogilises järjekorras. Mõne töö osa maht võib olla piiratud.</p>	<p>Kõik töö põhiosad on töös sobivas mahus ja loogilises järjekorras. Tööle on lisatud võõrkeelne resümee.</p>	
<p>Töö esitlemine kaitsmisel.</p>	<p>Antakse teemaga seonduv ettekanne, mis käsitleb mõnda tööga seotud aspekti. Abimaterjali kasutatakse minimaalselt või eesmärgipäratult.</p> <p>Küsimustele vastamisel ei tugineta uurimistöole, esineb vasturääkivusi ja teema/valdkonna mõistmine on puudulik.</p>	<p>Töö olulisimates osadest antakse enamasti teemakohane ülevaade, kasutades toetavat materjali.</p> <p>Küsimustele vastamine on asjakohane, vastused on põhjendatud ja seotud teemaga.</p>	<p>Töö olulisimatest osadest antakse teemakohane ja ladus ülevaade, ettekannet toetab korrektselt koostatud, selge ja eesmärgipärane abimaterjal.</p> <p>Küsimustele vastamine on asjakohane, vastused on põhjendatud ja tööga seotud.</p>	

Retsensendi poolt antav maksimaalne punktide summa on 30.

Tulemus:

Retsensendi küsimused/kommentaariid tööle:

Lisa 4. Vaatleja (hindamiskomisjoni esindaja) hindamistabel

Vaatleja nimi:

Õppija nimi:

Õpigrupp:

Töö pealkiri:

	Tõsised puudujäägid (0-1 punkti)	Vajab täiendamist (2-3 punkti)	Kõik vajalik olemas (4-5 punkti)	Kommentaar
Töö esitlemine kaitsmisel	Antakse teemaga seonduv ettekanne, mis käsitleb mõnda tööga seotud aspekti. Abimaterjali kasutatakse minimaalselt või eesmärgipäraselt. Küsimustele vastamisel ei tugineta tööle, esineb vasturääkivusi ja teema/valdkonna mõistmine on puudulik.	Töö olulisimatest osadest antakse enamasti teemakohane ülevaade, kasutades toetavat materjali. Küsimustele vastamine on asjakohane, vastused on põhjendatud ja seotud teemaga.	Töö olulisimatest osadest antakse teemakohane ja ladus ülevaade, ettekannet toetab korrektselt koostatud, selge ja eesmärgipärane abimaterjal. Küsimustele vastamine on asjakohane, vastused on põhjendatud ja tööga seotud.	

Vaatleja poolt antav maksimaalne punktide summa on 5.

Tulemus: